

‘De stad is niet vertrouwt’

Minder softdrugs en schonere Wallen hebben niets met vertrutting van de stad te maken, vindt de burgemeester van Amsterdam.

TEKST: DIRK DE HOOG
FOTO: MIRANDE PHERNAMBUCQ

“Amsterdam heeft momenteel eerder een alcohol- dan een drugsprobleem” zei burgemeester Eberhard van der Laan vorige week tijdens een gesprek onder leiding van filosoof Ad Verbrugge. Het gesprek vond plaats in het filosofencafé tijdens het maandelijkse event *Filosofie op de Zuidas*. “Weet je hoeveel ambulance-ritten er waren op Koninginnedag, met mensen die onwel waren geworden door overmatig alcoholgebruik? Meer dan vijfhonderd. Onlangs was ik een nacht mee met agenten van de Lijnbaansgracht. Dan kom je echt jonge meisjes tegen die in coma op straat liggen, omdat ze te veel gedronken hebben.” Van der Laan is dan ook, net als de burgemeesters van de drie andere grote steden, voorstander van het verhogen van de leeftijd waarop alcohol mag worden gekocht, naar achttien jaar.

Bibop

De burgemeester vindt niet dat zulke maatregelen tot ‘vertrutting van de stad’ leiden. En dat geldt ook niet voor het opschonen van de Wallen, waarbij een aantal ramen moet plaatsmaken voor ‘gewone’ bedrijven. “Ik kom bijna dagelijks op de Wallen, want een zoontje van mij zit daar op de crèche, tussen twee bordelen in. Dus ik weet wel ongeveer waar het over gaat”, aldus een felle Van der Laan. Hij riep in herinnering hoe het er twintig jaar geleden uitzag. “Eindelijk werd er uitgezocht wie het nu werkelijk voor het zeggen hadden op de Wallen: minstens negentien internationale criminele bendes zijn daarbij in kaart gebracht. Daarop is de wet Bibop gekomen om criminelen te weren. Weet je waar het op de Wallen om gaat? Om pure mensenhandel! Jonge, vooral buitenlandse vrouwen, worden doorverkocht voor gedwongen prostitutie. Als we die criminelen aanpakken, vind ik dat geen vertrutting van onze fenomenale stad.” Groot applaus vanuit de zaal is zijn deel.

Coffeshops

Van der Laan wil echter niet allerlei zaken gaan verbieden om de problemen de baas te blijven. “Neem de coffeshops. Die hebben een nuttige functie om het softdruggebruik te reguleren. Daarom vind ik een wietpas geen goed idee, want dan krijg je weer allerlei ondergrondse handel en dealers op straat. Maar ik vind wel dat we er in Amsterdam erg veel van hebben, namelijk 223, tegenover Rotterdam 60. Dat mag van mij wel een beetje minder.” Van der Laan is ook voorstander van terugdringen van softdrugsgebruik, vooral onder jongeren. Hij heeft het toezicht op coffeshops verscherpt. Ook op andere terreinen is hij voorstander van strenger optreden. “Bestuurders, politie en professionele hulpverleners hebben op sommige terreinen te veel gezag en macht verloren. De stad moet terugvechten en waar nodig de openbare ruimte heroveren.”

Dwang

Hij herinnert zich nog goed hoe het was toen hij begin jaren negentig in de gemeenteraad kwam. “Ik was advocaat en ik heb regelmatig meege-

maakt dat junks, nadat ze twintig keer een auto hadden gekraakt of ergens hadden ingebroken, gewoon naar huis werden gestuurd door justitie vanwege een gebrek aan opvangcapaciteit. Dat vond ik toen al heel erg vreemd. Ik had het idee dat het zowel voor de daders als voor de samenleving een hele verbetering zou zijn om zo iemand een flinke tijd van de straat te houden. Maar ja, hulpverlening onder dwang was toen een taboe.”

Overigens wil van der Laan benadrukken dat veel problemen in de stad ook zonder dwang aangepakt kunnen worden. “Ik maak me zorgen over het toenemend geweld tegen homo’s in de stad. Onlangs was ik op bezoek in de Indische buurt. Daar sprak ik een vrouw die toneelvoorstellingen met en voor scholieren maakt. Ik vroeg haar: Kun je niet iets over homoseksualiteit doen? De vrouw twijfelde. Ze was bang dat de kinderen met wie ze werkte daar niet aan zouden willen meedoen. Maar een paar dagen later liet ze weten het toch te gaan doen. Dat vind ik geweldig.”

Normatief zelfbewustzijn

Gespreksleider Ad Verbrugge brengt naar voren dat de burgemeester blijkbaar weer duidelijke normen wil stellen. “Is dat een les die we uit het verleden moeten trekken, namelijk dat zonder *normatief zelfbewustzijn* mensen het spoor bijster kunnen raken?” vroeg hij. Met die typering is Van der Laan het helemaal eens. “De meeste tijd besteed ik aan het onderwerp veiligheid. Wat zie je? Een kleine groep jongeren veroorzaakt veel overlast. Van die jongeren hebben we nu een top 600 opgesteld, om hun gedrag voortdurend op allerlei terreinen te kunnen aanpakken. Je ziet dat het bijna allemaal ontwortelde jongens zijn die de weg kwijt zijn en geen besef van normen meer hebben.” Van der Laan zegt te hopen de groep weer terug in de maatschappij te krijgen door meer nadruk op normen en waarden te leggen. Hij verwijst naar zijn lievelingsstad New York. “Dat is ook een heel internationaal centrum waar van alles door elkaar heen krioelt. Maar er is ook een duidelijk besef van wat wel en niet kan. Dat besef is in New York altijd sterker geweest dan hier in Amsterdam. Een prop papier op de grond gooien is meteen een vette bekeuring.”

Geen getto’s

Van der Laan vindt overigens dat het behoorlijk goed gaat met Amsterdam. “Veertig jaar geleden was de stad er slecht aan toe. Hele wijken waren aan het verpauperen en mensen vluchtten als hazen de stad uit. Dankzij enorme investeringen is dat tij gekeerd. In Amsterdam Zuidoost bijvoorbeeld, is twee miljard euro geïnvesteerd. En met succes, hoe je het ook wendt of keert. In Nederland bestaat geen enkel getto. En daar mogen we best trots op zijn.” Nu is de stad er weer behoorlijk bovenop en is het zelfs een van de economische motoren van het land. “Amsterdam is een heel geliefde vestigingsstad voor hoofdkantoren van inter-

‘In Amsterdam Zuidoost is 2 miljard geïnvesteerd. En met succes: Nederland kent geen enkel getto’

nationale concerns. Vorig jaar zijn er 122 internationale bedrijven bijgekomen. En Schiphol heeft vanuit Europa de meeste directe vluchten naar China. Dat zijn dingen die de koek waar we allemaal van eten, een beetje groter maken. En als het goed is, wordt iedereen daar ook een beetje gelukkiger van.”

De volgende *Filosofie op de Zuidas* van VU Connected is op 6 oktober met Louise Gunning, voorzitter Gezondheidsraad, over Gezond ouder worden. Aanmelden kan op vuconnected.nl.

Reageren?
Mail naar redactie@advalvas.vu.nl.

Burgemeester EBERHARD VAN DER LAAN was donderdag 16 juni te gast in Filosofie op de Zuidas, dat VU connected iedere maand organiseert. Hij debatteerde met filosoof AD VERBRUGGE en beantwoordde vragen uit de zaal.
FOTO'S: JOEP NIESINK